

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
«31» Серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінювання соціальних програм та проєктів
для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній ступінь магістр
освітня програма Соціологія
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2024/2025
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Олег МАЗУРИК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.
(місяць, рік, день)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р.

Розробник:
Олег МАЗУРИК, доктор соціологічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри соціальних структур
та соціальних відносин
Олег МАЗУРИК
Протокол № 12 від «29» 08 2024 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 7 від 31 серпня 2024 року

Голова науково-методичної комісії _____ Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. **Мета дисципліни** – отримання студентами знань з нового напрямку наукової та організаційно-практичної діяльності щодо оцінювання соціальних програм та проєктів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основи методології наукової та проєктної діяльності, методології та організації соціальних досліджень.
2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї.
3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу; групової роботи та публічної дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна належить до переліку вибіркових для вивчення в межах навчального плану освітньої програми (вибір з Переліку 2). Знайомство із сутністю моніторингу та оцінювання соціальних програм та проєктів розширює можливості практичного застосування соціологічного знання в суміжній професійній сфері – евалюації. Тематичне наповнення дисципліни включає теоретичні та методологічні основи розробки та оцінювання соціальних програм та проєктів, зокрема, з'ясування способів і засобів соціологічного аналізу впливу соціальних проєктів на різні сфери суспільного життя. Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формує навички навчання в парадигмі студентоцентрованої освіти.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Надання загального огляду теоретико-методологічних засад, організаційних форм та загальних результатів діяльності з проведення оцінювання соціальних програм та проєктів.
- Формування у студентів вмінь та навичок з розробки індикаторів оцінювання, проєктування та здійснення оціночної діяльності.

Що спрямовано на формування наступних **компетентностей**:

- СК07. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проєкти і програми.
- СК13. Здатність до використання соціологічної інформації для забезпечення ефективної комунікації з представниками різних соціальних організацій.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми, методи і технології викладання і навчання	Методи оцінювання та порогові критерії оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати основи організації оціночної діяльності програм та проєктів	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	Експрес-опитування, групова дискусія	20
2.1	Вміти обирати критерії та розробляти індикатори оцінювання	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	Експрес-опитування, групова дискусія Практичні завдання	30
2.2	Вміти складати план та календарний графік проведення оцінювання	Практичні заняття, самостійна робота	Експрес-опитування, групова дискусія Практичні завдання	20
3.1	Демонструвати вміння комунікувати в дослідницькій команді	Практичні заняття	Практичні завдання	15
4.1	Демонструвати дотримання принципів професійної етики соціолога та соціальної відповідальності за результати своєї професійної діяльності	Лекції, практичні заняття	Практичні завдання	15

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	3.1	4.1
ПРН03. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.	+	+	+		+
ПРН05. Здійснювати пошук, аналізувати та оцінювати необхідну інформацію в науковій літературі, банках даних та інших джерелах			+	+	+
ПРН14. Вміти використовувати соціологічну інформацію для забезпечення ефективної комунікації з представниками різних соціальних організацій	+	+	+		

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Форми роботи	Min балів	Max балів	Результати навчання
Експрес-опитування, групова дискусія	21	35	РН 1.1, 2.1, 2.2
<i>Практичні завдання</i>			
Розробка Теорії змін / Логічної матриці(в команді)	12	20	РН 2.2
Розробка Технічного завдання / проєктної пропозиції на оцінювання (в команді)	15	25	РН 2.1, 2.2, 3.1, 4.1
Рецензування та оцінювання проєкту	12	20	РН 2.1
Загальний підсумок (залік)	60	100	

- підсумкове оцінювання: залік.

Студенти, які протягом семестру набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум 60 балів, для одержання заліку мають обов'язково відпрацювати практичні завдання з кожної теми дисципліни.

7.2. Організація оцінювання:

1. Експрес-опитування, групова дискусія – усі теми протягом семестру.
2. Розробка Теорії змін / Логічної матриці – теми 2-5.
3. Розробка Технічного завдання / проєктної пропозиції на оцінювання – теми 5-6.
4. Рецензування та оцінювання проєкту – теми 7-8.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять.

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
1.	Оцінювання як форма експертної діяльності	2	2	9
2.	Методологічні проблеми оціночних досліджень	2	2	9
3.	Поняття програм та проєктів (загальна характеристика проєктної та програмної діяльності)	2	2	9
4.	Моніторинг і оцінювання: подібність і відмінності	2	2	9
5.	Планування та етапи проведення оцінки програм	4	4	21
6.	Збір даних для оцінювання	2	2	9
7.	Написання звіту за результатами оцінювання	2	2	9
8.	Впровадження результатів оцінювання в управлінські рішення. Етика професійної діяльності оцінювача	2	2	9
Всього		18	18	84

Загальний обсяг 120 год., у тому числі:

Лекції – 18 год.

Практичні заняття – 18 год.

Самостійна робота – 84 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. К.: Основи, 2000. 671 с. С. 19-52, 61-67, 102-116, 151-174, 489-515, 517-554, 600-609.
2. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. К.: Всеувіт, 2003. 350с.
3. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. 176 с. С. 13-21, 26-38, 61-64.
4. Подшивалкіна В.І., Крапива І.В. Оціночні дослідження соціальних проєктів і програм: Навчально-методичний посібник. Одеса: ТЕС, 2009. 112 с.
5. Моніторинг і оцінювання у стратегічному управлінні // Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник / Валерій Тертичка. К.: «К.І.С.». 2017. С. 413-489.
6. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Піт Р.К. К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 580 с. С. 16-17, 19-30, 190-206, 233-246, 303-367, 391-423, 490-495, 509-512, 515-532, 540-546. URL: https://aph.org.ua/wp-content/uploads/2016/08/SHlyah-do-rezultativ_2015_Print.pdf
7. Як підготувати якісний соціальний проєкт? Методичний посібник. Київ, 2020. 68 с. URL: <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/yak-pidgotuvati-yakisniy-sotsialniy-proyekt.pdf>

Додаткові:

1. Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Технологія оцінки соціальних програм та проєктів. Кіровоград, ІСКМ, 2007. 100 с. С. 41-45, 60-66 URL: <http://surl.li/bt2sq>
2. Безпалько О.В. Соціальне проєктування. Навчальний посібник. К., 2010. 127 с. URL: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2615/1/O_Bezpalko_SP_IL_KUBG.pdf
3. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Гороршко А., Нарчинська Т., Озимок І., Гарнаї В. 2-е видання. Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. 53 с. URL: https://www.ukreval.org/files/ugd/2766f3_9cc747d7f8904b53bcfb9684e2fce5cf.pdf
4. Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. С. 173-184.
5. Кравчук І. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проєкту: Практичний посібник для виконавців проєктів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. /

- І. Кравчук, Л. Пильгун, М. Савва. Київ: МФ "Відродження", 2017. 27 с. URL: http://issuu.com/irf_ua/docs/mio_framework_final_web?e=2879057/43553518
6. Кравчук І.В. Оцінювання державної політики в Україні / І.В. Кравчук. К.: К.І.С., 2013. 272 с.
7. Мазурник О.В. Основи соціального аудиту [навчальний посібник]. Київ: ФОП Халіков Р.Х., 2020. 140 с.
8. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2002. 124 с. С.7-20. URL: <https://skaz.com.ua/geograf/14523/index.html>
9. Посібник з моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг в Україні / Щербань С., Шейко Р., Левкіна Г. Харків: ХІСД, 2017. 112 с. URL: <https://khisc.kharkov.ua/wp-content/uploads/2019/11/Posibnyk-z-monitorynhu-ta-otsiniuvannia-nadannia-sotsial-nykh-posluh-v-Ukraini.pdf>
10. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І. Саєнка. К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. 194 с.
11. Тертичка В.В., Купрій В.О. Оцінювання державної політики та програм. Конспект лекцій. К.: НАДУ, 2009. 55 с. С. 22-31.
12. Тертичка В.В., Купрій В.О. Оцінювання державної політики та програм. Робочий зошит дистанційного курсу. К.: НАДУ, 2009. 24 с.
13. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects. Sage, 2004. 213 p.
14. Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004. URL: <https://digitallibrary.tsu.ge/book/2021/may/rideri/Rossi-Evaluation-A-systematic-approach.pdf>
15. Patton M.Q. Facilitating Evaluation Principles in Practice - Utilization-Focused Evaluation, Saint Paul, MN January 2018, 336 p. SAGE Publications

10. Додаткові ресурси:

1. <http://www.aes.asn.au> – Австралійське товариство з оцінювання
2. <http://www.eval.org> – Американське товариство з оцінювання
3. <http://ideas-int.org> – Асоціація оцінювачів у сфері міжнародного розвитку
4. <http://www.europeanevaluation.org/> – Європейське Товариство оцінювання (European Evaluation Society)
5. <https://www.ukreval.org> – Українська асоціація оцінювання
6. <http://core.human.cornell.edu> – Центр з оціночних досліджень Університету Корнелл (Cornell Office for Research on Evaluation)
7. <https://www.facebook.com/groups/Ukr.evaluationsociety> – Українська асоціація оцінювання Група у Facebook